

Binnenste buiten

Een walrus heeft net als de mens een ruggengraat. Maar wat hebben ze nog meer gemeen? Het Universiteitsmuseum Utrecht toont in een familietoonstelling verschillen en overeenkomsten tussen mensen en dieren.

Door Peter de Brock

‘Wij hebben een enorme collectie’, zegt conservator Paul Lambers van het Universiteitsmuseum Utrecht. ‘Onze academische collectie is de grootste van Nederland. Van elke universitaire vakgroep die ooit iets heeft onderzocht of ontdekt hebben we wel een object in het depot’. Het museum wilde eindelijk weer eens een familietoonstelling maken met louter objecten uit de eigen rijke collectie. Dat is met Tot op het bot, een expositie over de anatomie van de gewervelde dieren, bijna gelukt. Slechts één van de 1000 tentoongestelde objecten moest worden geleend: een menselijk skelet uit de beroemde Collectie Vrolik uit Amsterdam. De universiteit blijkt – zeer opmerkelijk – slechts twee skeletten in bezit te hebben. Beide in gebruik als studiemateriaal voor studenten geneeskunde.

Blikvanger is een negen meterhoge skelettentoren. De

strak uitgelichte geraamtes werpen imposante slagschaduwen op het trappenhuis. De expositie is opgedeeld in verschillende thema’s, van botten tot spijsvertering. En ook tandheelkunde komt aan bod. Logisch, want het museum heeft een van de grootste tandheelkundige collecties ter wereld. Het publiek leert dat mensen en dieren vaak dezelfde tandproblemen hebben. Of ook hierin verschillen van elkaar. Haaien wisselen voortdurend tanden: een haai gedurende zijn leven al snel 55.000 keer. En kinderen — het blijft een familietoonstelling — kunnen zich uitleven met tandartsboren.

Uiteraard krijgt ook Jan Bleuland (1756-1838) de aandacht die hij verdient. De rector-magnificus van de universiteiten in Harderwijk en Utrecht heeft belangrijke anatomische ontdekkingen gedaan. En zijn fantastische collectie ontleedkundige preparaten is in 1826 aangekocht door koning Willem I. Als basis voor het toenmalige, nieuwe anatomisch museum van de Universiteit Utrecht. Op zaal staat een luguber pronkstok: een forse menselijke foetus van elf maanden op sterk water. De arme moeder heeft de zwangerschap vast ook niet overleefd...

Tussen alle historische collegeplaten, botten, ingewanden en protheses wordt ook de link gelegd met het actuele, wetenschappelijke onderzoek. Van 3D-geprinte schedeldelen tot onderzoek naar darmkanker. De tentoonstelling blijft nog tot het einde van het jaar te zien. Het is de laatste expositie voor de naderende verbou-

wing. Het Universiteitsmuseum, nu nog in een gesloten doos bij de oude hortus, zal worden opengebroken. Deze familietoonstelling is het sluitstuk voor de oude museale opstelling en fungeert als pilot voor de herinrichting. De uitgeteste link tussen academische historie en actueel wetenschappelijk onderzoek blijkt te werken.

TOT OP HET BOT

Universiteitsmuseum Utrecht

Elke dag geopend

♥ Goed stuk